



Rataverkon kokonaiskuva

Hankesuunnittelupäivä 1.2.2018/ Erika Helin & Kristiina Hallikas

1.2.2018



Työn lähtökohтия ja tavoitteita (1/2)

- Ajantasainen kokoava käsitys rataverkkoa koskevista tavoitteista, tarpeista ja toimintatavoista on puuttunut. Monia asioita on kylläkin tarkasteltu eri yhteyksissä ja erillisissä selvityksissä.
- Rataverkon suunnittelulle, kunnossapidolle ja parantamiselle sekä liikennepalveluiden suunnittelun pohjaksi tarvitaan selkeämpiä käyttäjälähtöistä palvelutasoa tukevia näkemyksiä.
- Tarve on yhteiselle kuvalle rataverkosta ja sitä koskevista tavoitteista toiminnan tehokkaaksi ja tarkoituksenmukaiseksi kohdistamiseksi.



Työn lähtökohтия ja tavoitteita (2/2)

- Rataverkon kokonaiskuva –työ kokoaa yhteen olemassa olevien ajantasaisten selvitysten keskeistä sisältöä, päivittää olemassa olevaa tietoa ja tuo uutta tietoutta.
- Selvityksessä käydään läpi sekä ”isoa kuvaa” ja tulevaisuuden suuntaa että konkreettisemmin eri aihekokonaisuuksia.
- Näkemykset ovat työkalu jo nykyhetkeen. Tarkemmassa tarkastelussa seuraavat 10-12 vuotta. Tekemistä pystyttävä kuitenkin suuntaamaan myös kohti pidemmän aikavälin tavoitteita ja visioita.
- Rataverkon kokonaiskuva –työ käynnistyi kesällä 2017 ja valmistuu keväällä 2018.



Rataverkon kokonaiskuvaa ohjaavia lähtökohtia

- Hallinnonalan konsernistrategia 2016-2020 nostaa esille uusien palvelujen rakentumisen, palvelumarkkinoiden kehittymisen, ympäristötavoitteisiin vastaamisen tiedon hyödyntämisen sekä turvalliset ja toimivat liikenne- ja viestintäyhteydet.
- Liikenneviraston strategiset päämäärät:
 - Uudistunut liikenteen ja liikkumisen ekosysteemi
 - Luotettavat digitaaliset palvelut ja tehostunut toiminta
 - Toimiva ja turvallinen infra palveluiden alustana
 - Osaavat ihmiset ja uudistava kulttuuri
- Keskeinen lainsäädäntö (sekä kansallinen että EU)
- Liikenteen päästövähennystavoitteet
- Turvallisuus
- Rahoitus



Toimintaympäristö ja sen muutos

- Rautateiden henkilöliikenteen markkinaosuus pysynyt noin 5 %:ssa.
- Tavaraliikenteessä rautateillä on noin 25 % markkinaosuus kaikista kuljetuksista.
- Rautatieliikenteen markkinat ja toimintaympäristö ovat keskellä muutosta. Muutostekijöitä ovat mm.:
 - aluerakenteen muutokset ja kaupungistuminen,
 - kilpailun avautuminen rautatieliikenteen markkinoilla sekä kilpailu muiden kulku- ja kuljetusmuotojen kanssa,
 - digitalisaation ja automatisaation luomat mahdollisuudet,
 - liikenne palveluna ja kuljetusten uudet konseptit,
 - liikenteen päästövähennystavoitteet,
 - kansainvälisen liikenteen ja kuljetusten kehittyminen.



Kuva 10: Kaupunkien välisen liikenteen kehittäminen. (WSP 2017).



Rataverkkoa koskevista tavoitteista

- Tavoitteita tarkastellaan yleistavoitteiden ja palvelutasotavoitteiden kautta.
 - Yleistavoitteet koskevat toimivuutta, turvallisuutta, kestävästä kehitystä, taloudellisuutta ja vastuullisuutta sekä älykkyyttä.
 - Palvelutasotavoitteita tarkastellaan sekä tavara- että henkilöliikenteen näkökulmista.
- Raideliikenteessä erityinen kysymys henkilöliikenteen lisäämistä koskevat tavoitteet:
 - Henkilöliikenteen ennuste 2035 (PTS) perusennuste.
 - Tavoitevisio vuodelle 2035 pohjautuu henkilöliikenteen markkinaosuuden nostamiseen 5 % -> 8 %.
- Työssä on tarkasteltu, miltä markkinaosuuden merkittävä nosto näyttäisi matkamäärinä ja mitä tämä tarkoittaisi keskeisimmillä rataosilla sekä arvioitu, mitä toimenpiteitä merkittävä nosto vaatisi.
- Tavaraliikenteen osalta käytetään aiempia 2035 ennusteita hieman tarkistettuina.



Työssä käsiteltäviä kokonaisuuksia

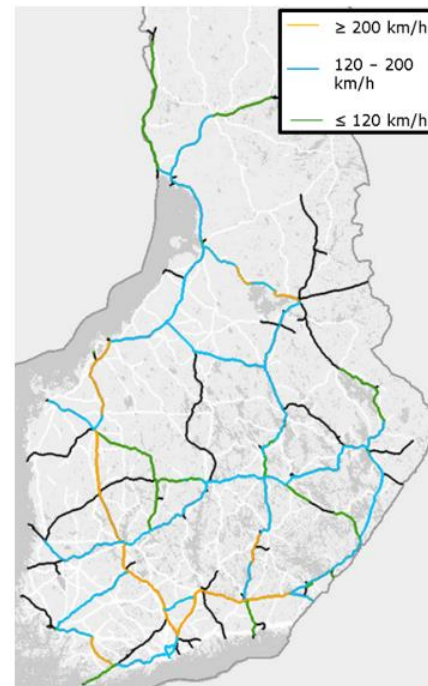
- Päivittäinen kunnossapito
- Olemassa olevan infrastruktuurin ylläpito
- Ratakapasiteetti ja välityskyky
- Nopeustasot/ matka-ajat
- Akselipainot ja metripituudet
- Junapituudet
- Tasoristeykset
- Sähköistys
- Turvalaitteet, kulunvalvonta, ERTMS/ETCS
- Ratapihat ja terminaalit
- Asemakeskukset
- Raakapuuterminaalit
- Matka- ja kuljetusketjut
- Liikenteen ohjaus
- Digitalisaatio
- Vähäliikenteiset radat
- Yksityisraiteet
- Uudet ratayhteydet



Yhteysvälikohtaisia tarkasteluja

- Tunnistettu seuraavien keskeisimpien rataosien kehittämistarpeita huomioiden sekä henkilö- että tavaraliikenne:

- Helsinki-Pasila
- Pasila-Turku
- Pasila-Kerava
- Kerava-Riihimäki
- Riihimäki-Tampere
- Tampere-Seinäjoki
- Seinäjoki-Ylivieska
- Ylivieska-Oulu
- Tampere-Jyväskylä
- Kerava-Lahti-Luumäki-Venäjä
- Luumäki-Joensuu
- Kouvola-Kuopio
- Oulu-Kontionmäki-Vartius
- HSL-alueen lähijunaliikenne



Rataverkon nopeustasot vuonna 2017.

Henkilöliikenteen nopeustasot ja matka-ajat ovat yksi merkittävimmistä tulevaisuuden kysymyksistä.



Rataverkon kokonaiskuva

Nykyhetki

Palvelutaso

Tulevaisuuden suunta

Muuttuva
toimintaympäristö

Tavoitteet, tarpeet

Tavaraliikenne

Henkilöliikenne

Matka-ja
kuljetusketjut





Kiitos!

liikennevirasto.fi
twitter.com/liikennevirasto
facebook.com/liikennevirasto
youtube.com/liikennevirasto

